

Univerzita Karlova v Praze
Filozofická fakulta
Ústav pro dějiny umění

Posudek diplomové práce:

Bc. Anna Pavlíčková

Náročné kamenické prvky v parléřovské dílně v evropském kontextu.

V Praze 2016

Dílo Petra Parlěře, zejména jeho práce na stavbě chrámu sv. Víta, je již dlouho podrobně sledováno. Přesto, možná i právě proto, se objevuje řada názorů, které si vzájemně protiřečí. Množství otázek tak čeká na definitivní vyřešení, pokud ovšem vůbec můžeme s ohledem na poměrně skoupá fakta k nějakému absolutnímu soudu mířit.

Anna Pavlíčková se rozhodla dílo posuzovat v evropském kontextu. V první části sleduje činnost katedrální huti jako prostředí, které zásadně ovlivňuje, či spíše určuje veškeré umělecké snažení. Zajímavá je kapitola pokoušející se srovnat práci v huti dvou jejích zásadních protagonistů – Matyáše z Arrasu a Petra Parlěře.

Následuje část věnovaná Matyáši z Arrasu, jeho příchodu do Prahy. Sledováním možných importů z Francie pokračuje zejména ve zkoumání V. Mencla a K. Benešovské. Práce s poznatky J. Muka by si zasloužila větší prostor.

U Petra Parlěře jsou nejdříve sledována východiska jeho tvorby. Následovně, zejména na jednom výjimečném výkonu – visutém svorníku – se diplomantka snaží nalézt linii oddělující tvorbu obou velkých mistrů. Do řešení vhodně zapojuje i technickou problematiku vzniku takového virtuosního díla.

V závěru je přehledně popsán stav poznání, k jakému autorka dospěla. Následuje přehled literatury, seznam zobrazení a vlastní obrazová příloha.

Přínos práce spočívá v osobním seznámení autorky s francouzskou dobovou tvorbou.

Zajímavá a k diskusi vybízející je zmínka o „parléřovských“ prvcích, které se v Avignonu vyskytují až po odchodu Matyáše z Arrasu do Prahy. Vlivy motivů z jižní Francie (Avignon, Troyes) narušilo bádání v německých zemích, kde jsou akcentovány klenby ve Štrasburku, Bacharachu a Niederhaslachu. Práce se najednou ocitá ve zcela odlišném prostředí, do hry navíc vstupují zvažované přímé importy z Anglie. Zde by patrně bylo v hodné tuto novou situaci více zapracovat do textu, i když by se tak autorka vzdálila od tradičních, na Francii

převážně odkazujících vztahů. I motivy mířící do Prahy z Kolína by možná bylo vhodné více rozpracovat.

Je tu ale ještě jedna, a to výtvarná rovina. Pražské svorníky jsou na jednu stranu značně rozměrné, zároveň však neobyčejně lehké, vzdušné. Jejich charakter je oproti všem předlohám proto dle mého soudu podstatně odlišný. Naopak podoba obou polí klenby sakristie se z tohoto zorného úhlu spíše vzájemně přibližuje. Základní rozdíl byl v práci zmíněn, i tato linie by si však zasloužila podrobnější rozbor. Zcela v závěru uvedená souborná charakteristika díla Matyáše z Arrasu i Petra Parléře je příliš krátká na to, aby nezůstala u přes příliš zjednodušujících formulací.

Anna Pavlíčková prokázala dobrou orientaci ve velice složitém a doposud v řadě momentů otevřeném bádání o jednom z nejvýznamnějších děl středověku v našich zemích. Poukázala na řadu zajímavých možností, vlivů, či případných závislostí. Ty by si však zasloužily podrobnějšího zpracování, což se týká i obrazové, poměrně volně k textu připojené dokumentace.

Zajímavou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji její hodnocení jako velmi dobré.

V Praze, červen 2016

Ing. Petr Macek, Ph.D.